

ČARNOGURSKÝ|ULC PRO BONO

4/2016

1. POSTUP SÚDU PRED ZAČATÍM KONANIA

V pokračovaní predstavovania nového Civilného sporového poriadku sa dostávame k jeho druhej časti, ktorá upravuje sporové konanie v prvej inštancii. V nasledujúcom článku sa oboznámime s postupom súdu po začatí konania a jeho úkonmi vo vzťahu k účastníkom sporového konania, ako aj úkony súdu vo vzťahu ku konaniu ako takému. Zároveň nová právna úprava zaviedla nový inštitút, a to predbežné prejednanie sporu.

2. SPRÁVNA ŽALOBA

Správna žaloba je základný druh žaloby v správnom súdnictve. Správna žaloba môže byť všeobecná, alebo môže byť podaná vo veciach správneho trestania, v sociálnych veciach a vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia. Úprava správnej žaloby vychádza zo súčasnej právnej úpravy so zmenami, na ktoré Vás v našom článku upozorníme.

3. NIEKTORÉ USTANOVENIA O NEODKLADNÝCH A INÝCH OPATRENIACH SÚDU

Predbežné opatrenia, po novom neodkladné a iné opatrenia súdu, bude upravovať Civilný mimosporový poriadok vzhľadom na nesorový charakter uvedených opatrení. Ich úprava vychádza zo súčasných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

4. POJEDNÁVANIE

Tretia hlava druhej časti Civilného sporového poriadku upravuje postup súdu na pojednávaní vo veci samej, priebeh pojednávania vo veci samej a s tým súvisiace procesné úkony súdu a sporových strán. V našom článku Vás komplexne oboznámime s právnou úpravou a zmenami v civilnom sporovom procese na pojednávaní.

5. PRÁVNA ÚPRAVA PRIEBEHU KONANIA, DOKAZOVANIA A ROZHODNUTIA VO VECI SAMEJ V SPRÁVNOM SÚDNOM PORIADKU

Priebeh konania, dokazovanie a rozhodnutie vo veci samej v správnom súdnictve je upravené v druhej až štvrtej hlave druhej časti Správneho súdneho poriadku. V našom článku Vás oboznámime so zmenami, ktoré nastanú účinnosťou odo dňa 1. júla 2016.

6. VÝKON ROZHODNUTIA VO VECIACH MALOLETÝCH

Štvrtá časť Civilného mimosporového poriadku upravuje aj vykonávanie konanie vo veciach maloletých. Ide o postup ako následný a možný, ak dôjde k neplneniu či porušeniu judikovaných povinností inej ako peňažnej povahy. Novo koncipované ustanovenia tejto štvrtej časti dôsledne sledujú klasické dve fázy exekučného konania, ktoré sa uplatňujú i v otázkach tzv. personálnej exekúcie, a to nariadenie výkonu rozhodnutia uznesením ako prvú fázu a uskutočnenie výkonu rozhodnutia ako fázu druhú. Medzi týmito dvoma fázami prebieha fáza mediačná (zmierovacia), ktorá doteraz prebiehala ešte pred nariadením výkonu rozhodnutia.

POSTUP SÚDU PRED ZAČATÍM KONANIA

V zmysle nového Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) sa civilné sporové konanie **začína doručením** žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu. V tomto smere ide o **zachovanie tradičnej koncepcie stanovenia momentu začatia civilného sporového konania**, ktoré vyvoláva **hmotnoprávne účinky** (spočívajúce v premlčacích lehôt) ako aj **procesné účinky** (vznik prekážky litispendencie, strata možnosti voľby miestnej príslušnosti, keď ju zákon umožňuje). Začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie (prekážka litispendencia). Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr, to znamená, že prednosť v prípade súbehu viacerých konaní o tom istom spore má to konanie, ktoré sa začalo skôr.

Hospodárnosť konania

Prejavom princípu arbitrážneho poriadku je ustanovenie § 157, v zmysle ktorého **má súd postupovať tak, aby sa mohlo spraviť rozhodnutie na jedinom pojednávaní** s prihliadnutím na povahu konania. Z praxe je zrejmé, že v súčasnosti sa vo väčšine prípadov spor nerozhoduje na jedinom pojednávaní, avšak aj ako všeobecne uvádza dôvodová správa, cieľom novej právnej úpravy je zrýchliť a zefektívniť sporové konanie. Jedným z prostriedkov má byť aj inštitút predbežného pojednania sporu, ku ktorému sa neskôr dostaneme.

Po novom súd vyzve sporovú stranu, aby sa vyjadrila o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania, pričom súd môže pripojiť doložku, že ak sa strana v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky. Ide o odraz zásady sudcovskej koncentrácie konania.

Poučovacia povinnosť súdu

Všeobecná úprava poučovacej povinnosti súdu podľa nového ust. § 160 CSP vychádza zo súčasnej koncepcie poučovania, avšak so zásadnými modifikáciami. Poučenie o procesných právach a povinnostiach je jednou zo záruk zá-

konnosti a naplnením práva na prístup k súdu. Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.

Poučovacia povinnosť súd nemá, ak (1) je stranou štát, štátny orgán alebo právnická osoba a osoba, ktorá za ňu koná alebo jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, **alebo (2)** ak je strana zastúpená advokátom, právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, odborovou organizáciou alebo fyzickou osobou, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Súd kedykoľvek počas konania **z úradnej povinnosti prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť**, ide o tzv. **skúmanie procesných podmienok konania**. Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

Možnosť prerušiť konanie ustanovuje § 162 až § 165 CSP. **Súd konanie obligatórne preruší, ak (1)** rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť, **(2)** pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania, **(3)** podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti. Ako uvádza dôvo-

Skúmanie podmienok konania

Prerušenie konania

dová správa, **obligatórne prerušenie je koncipované ako reštriktívna výnimka.**

Súd konanie preruší aj bez návrhu; v takom prípade pred vydaním uznesenia o prerušení konania upovedomí strany a dá im možnosť vyjadriť sa k dôvodom prerušenia konania.

Aj sporové strany môžu spoločne navrhnúť prerušenie konania. Doterajšia právna úprava sa zjednodušila a je jednoznačnejšia. Ak **strany zhodne navrhnú prerušenie** konania alebo zhodne navrhnú odročenie pojednávania, **súd konanie preruší najmenej na tri mesiace.** Ak je konanie prerušené, súd v ňom **pokračuje na návrh** ktorejkoľvek strany. **Ak sa návrh na pokračovanie v konaní nepodá do šiestich mesiacov od právoplatnosti uznesenia o prerušení konania, súd konanie zastaví.**

Ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie **prerušiť aj fakultatívne,** teda nepovinne. Súd konanie môže prerušiť, **ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu,** alebo ak súd dal na takéto konanie podnet. V praxi ide v zásade o najčastejší dôvod na prerušenie konania, po novom sa definoval v samostatnom ustanovení § 164 CSP.

Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, pokračuje súd v konaní i bez návrhu. Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony; plynúce procesné lehoty sa prerušujú. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova.

Spojenie vecí Ustanovenie § 166 CSP stanovuje, že v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa **pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán.** Ak boli takéto konania pridelené viacerým sudcom toho istého súdu, rozhodne o spojení konaní ten sudca, u ktorého sa začalo konanie skôr. Ak sa v žalobe uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd konania spojil, súd môže niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie.

Po začatí konania, teda po doručení žaloby na súd, súd vykonáva ďalšie procesné úkony. Ak súd neodmietol žalobu podľa § 129 alebo nerozhodol o zastavení konania, **doručí žalobu spolu s prílohami žalovanému** do vlastných rúk. Charakter konania po jeho začatí sa mierne modifikoval a prebieha písomne.

Doručenie žaloby a vyjadrení

Spolu s doručením žaloby súd **žalovaného vyzve, aby sa v lehote určenej súdom k žalobe písomne vyjadril,** a ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva, a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Ak žalovaný uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná alebo súd neurobí iné vhodné opatrenia, súd **doručí vyjadrenie žalovaného žalobcovi do vlastných rúk a umožní mu vyjadriť sa** v lehote určenej súdom. Žalobca uvedie ďalšie skutočnosti a označí dôkazy na preukázanie svojich tvrdení; na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť. Súd poučí žalobcu o následkoch sudcovskej koncentrácie konania.

Ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, doručí **aj toto vyjadrenie žalobcu podľa predošlého odseku žalovanému do vlastných rúk a umožní mu, aby sa k nemu vyjadril** v lehote určenej súdom. Žalovaný uvedie ďalšie skutočnosti a označí dôkazy na svoju obranu; na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť. Súd poučí žalovaného o následkoch sudcovskej koncentrácie konania.

To znamená, že až do tejto fázy **prebieha konanie písomne** a ako uvádza dôvodová správa, koncepcia doručovania žaloby a vyjadrení procesných strán plne zapadá do režimu kontradiktórneho sporu ovládaného prejednávacím princípom a koncentráciou konania. Vyjadrenie žalovaného je fakultatívne podriadené **režimu repliky žalobcu, na ktorý nadväzuje režim tzv. dupliky žalovaného.**

Replika a duplika je procesný režim, ktorého zmyslom a účelom je „substančovať“ skutkové tvrdenia a právne argu-

menty strán tak, aby mohol byť uplatnený režim sudcovskej koncentrácie. Ako uvádza dôvodová správa, **po vyčerpaní repliky a dupliky by strana v zásade nemala mať možnosť uvádzať nové skutočnosti a dôkazy pre existenciu režimu sudcovskej koncentrácie, v dôsledku čoho by sa mal spor rozhodnúť na jedinom pojednávaní.**

Predbežné prejednanie sporu

Ustanovením § 168 a nasl. sa zaviedol **nový inštitút predbežného prejednanie sporu**. Ak súd nerozhodne inak, nariadi pred prvým pojednávaním predbežné prejednanie sporu. Ak nie je ustanovené inak, vzťahujú sa na predbežné prejednanie sporu **ustanovenia o pojednávaní**. Na predbežné prejednanie sporu súd predvolá strany, ich zástupcov, prípadne iné osoby, ktoré môžu prispieť k splneniu účelu predbežného prejednanie. Predvolanie na predbežné prejednanie sa doručuje do vlastných rúk.

Na predbežnom prejednaní sporu súd v súčinnosti so stranami zistí, či sú splnené procesné podmienky, prípadne prijme opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Ak je to možné a účelné, súd sa pokúsi o vyriešenie sporu zmiernom, prípadne stranám odporučí, aby sa o zmier pokúsili mediáciou.

Predbežné prejednanie sporu je síce fakultatívnym inštitútom, teda nie je povinnosťou súdu nariadiť ho. **Predpokladá sa však, že predbežné prejednanie sporu bude skôr pravidlom ako výnimkou**. Ako uvádza dôvodová správa, inšpiráciou pre zavedenie predbežného prejednanie sporu bola aj zahraničná právna úprava, kde skúsenosti s konkrétnou aplikáciou tohto inštitútu pomohli pomerne výrazným spôsobom zabezpečiť procesnú ekonomiu sporového konania a konanie sa zrýchlilo a zefektívnilo.

Predbežné prejednanie sporu má slúžiť na **vyjasnenie predmetu sporu a vydiskutovanie si procesných možností vrátane možnosti ukončiť spor** zmiernivým spôsobom. Pri správnej a uvážlivej aplikácii disponuje tento inštitút potenciálom výrazne **zrýchliť konanie**. Nezanedbateľným je i fakt, že inštitút

predbežného prejednanie sporu má slúžiť na zabránenie tzv. prekvapivých súdnych rozhodnutí, keďže jeho výsledkom by malo byť vyjasnenie predmetu sporu, otázok dôkazného práva i právneho posúdenie veci. Ak je to možné a účelné, súd môže na predbežnom prejednaní rozhodnúť vo veci samej.

Ak sa spor nepodarilo vyriešiť zmiernom, súd uloží stranám povinnosti potrebné na dosiahnutie účelu konania, najmä v súvislosti s prípravou pojednávanie. **Zároveň určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná**. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci a **predpokladaný termín pojednávanie**.

Ak sa nepodarilo skončiť konanie v štádiu predbežného prejednanie sporu, je súd povinný pripraviť pojednávanie uložením procesných povinností procesným stranám, ako aj uvedením predbežného právneho posúdenie veci tak, aby rozhodnutie vo veci samej nebolo pre strany prekvapivé a mali možnosť reagovať ako na tvrdenia a dôkazné návrhy protistrany, tak na právne hodnotenie zistenej skutkovej situácie súdom. Z dôvodu zabezpečenia lepšej organizácie práce uvedie súd i predpokladaný termín pojednávanie. Za nesporné môže súd považovať tie skutočnosti, na ktorých sa strany zhodnú, okrem prípadov, že existuje dôvodná obava o ich pravdivosti.

Nakoľko sa na predbežné prejednanie sporu ustanovenie o pojednávaní vzťahujú primerane, **môže sa vykonať elementárne dokazovanie** a v týchto prípadoch v zmysle zásady hospodárnosti aj rozhodnúť.

Ak sa žalobca bez vážneho dôvodu nedostaví na predbežné prejednanie sporu, hoci bol riadne a včas predvolaný, súd môže rozhodnúť o žalobe **rozsudkom pre zmeškanie**, pričom o tomto následku musí byť žalobca poučený v predvolaní na predbežné prejednanie. To neplatí, ak sú splnené podmienky na zastavenie konania, odmietnutie žaloby alebo zamietnutie žaloby.

Následky neprítomnosti strán sporu

Ak sa žalovaný bez vážneho dôvodu nedostaví na predbežné prejednanie sporu, hoci bol riadne a včas predvolaný,

súd takisto môže rozhodnúť o žalobe **rozsudkom pre zmeškanie** a musí byť o takom následku byť poučený.

SPRÁVNA ŽALOBA

Pojem správna žaloba súčasný právny poriadok nepozná, aj keď úprava žaloby v správnom súdnictve je zakotvená v piatej časti **zákona č. 99/1963 Zb.** Občiansky súdny poriadok s názvom Správne súdnictvo. Nová právna úprava správneho súdnictva a tiež správnej žaloby vychádza z uvedenej piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Správna žaloba bude po novom upravená v tretej časti **zákona č. 162/2015 Z. z.** Správny súdny poriadok, ktorý nadobudne účinnosť **dňom 1. júla 2016.** Tretia časť upravuje (1) všeobecnú správnu žalobu, (2) správnu žalobu vo veciach správneho trestania, (3) správnu žalobu vo sociálnych veciach a (4) správnu žalobu vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia.

Všeobecná správna žaloba

Všeobecná správna žaloba je upravená **ustanovením § 177 až 193.** Správnu žalobou sa žalobca bude môcť domáhať ochrany svojich subjektívnych práv **proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.** Ochrany iných ako subjektívnych práv sa bude môcť domáhať len prokurátor alebo subjekt výslovne na to oprávnený zákonom.

Všeobecná žaloba opomenutého účastníka

Nanovo sa upravuje **správna žaloba opomenutého účastníka konania.** Aktívna žalobná legitímácia opomenutého účastníka je upravená **ustanovením § 250 ods. 2** Občianskeho súdneho poriadku. Podľa uvedeného ustanovenia podať žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo. Podľa **ustanovenia § 179** Správneho súdneho poriadku, ak správnu žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom administratívneho konania malo konať (ďalej len „opomenutý účastník“),

správny súd overí správnosť tohto tvrdenia a skutočnosť, či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia neuplynuli viac ako tri roky, a ak sú tieto podmienky splnené, uznesením rozhodne, že orgán verejnej správy je povinný doručiť opomenutému účastníkovi vo veci vydané rozhodnutie alebo opatrenie. Ak orgán verejnej správy bezdôvodne nedoručí rozhodnutie alebo opatrenie opomenutému účastníkovi, správny súd mu i bez návrhu bude môcť po novom uznesením uložiť **pokutu.**

Doručením uznesenia správneho súdu orgánu verejnej správy sa zo zákona **odložia účinky napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia,** a to až do právoplatnosti rozhodnutia o riadnom opravnom prostriedku, ak osobitný predpis upravujúci konanie pred orgánom verejnej správy jeho podanie proti napadnutému rozhodnutiu alebo opatreniu pripúšťa. V takom prípade bude opomenutý účastník oprávnený na **podanie riadneho opravného prostriedku** v lehote a za podmienok ustanovených osobitným predpisom a orgán verejnej správy bude povinný o tomto riadnom opravnom prostriedku konať a rozhodnúť. Po právoplatnosti predmetného uznesenia správny súd konanie zastaví. Správny súd zastaví konanie vždy aj vtedy, ak od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia do podania žaloby opomenutým účastníkom uplynuli viac ako tri roky. Opomenutý účastník bude môcť opätovne podať správnu žalobu proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy, len ak proti tomu nebude prípustný riadny opravný prostriedok a v lehote počítanej od vykonania správnym súdom nariadeného doručenia. Ak proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy bude prípustný riadny opravný prostriedok, bude môcť opomenutý účastník podať novú správnu žalobu proti rozhodnutiu o tomto opravnom prostriedku. Ak sa

správny súd nestotožní s tvrdením opomenutého účastníka, bude vo veci ďalej konať.

Lehota na podanie správnej žaloby

Lehota na podanie správnej žaloby sa po novom nemení. Aj po novom bude možné podať žalobu **v lehote 2 mesiacov** od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje a **prokurátor** v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy o nevyhovení protestu prokurátora. **Zainteresaná verejnosť** bude môcť správnu žalobu podať v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

Náležitosti správnej žaloby

Všeobecná správna žaloba bude musieť podľa **ustanovenia § 182** obsahovať okrem všeobecných náležitostí podania podľa **ustanovenia § 57** aj osobitné náležitosti. **Pôjde o nasledovné náležitosti:** (1) označenie druhu žaloby, (2) označenie žalovaného, ďalších účastníkov a osôb zúčastnených na konaní, (3) označenie napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia a deň jeho vydania, prípadne označenie výrokov, ktoré žalobca napáda, ak sú tieto samostatné a oddeliteľné a žaloba nesmeruje voči celému rozhodnutiu alebo opatreniu, (4) deň oznámenia napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia žalobcovi alebo deň právoplatnosti rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora alebo deň právoplatnosti napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia ak žalobu podáva zainteresovaná verejnosť alebo uvedenie, že žalobca sa považuje za opomenutého účastníka, (5) dôvody žaloby, z ktorých musí byť zrejmé, z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov žalobca považuje napadnuté výroky rozhodnutia alebo opatrenia za nezákonné, (6) označenie dôkazov, ak ich žalobca navrhuje vykonať, (7) vyjadrenie, či žalobca žiada nariadenie pojednávania; na neskoršiu žiadosť žalobcu o nariadenie pojednávania správny súd neprihliada a (8) návrh výroku rozhodnutia.

K správnej žalobe musí byť pripojené (1) splnomocnenie udelené advokátom, ak nejde o výnimky uvedené v ustanovení § 49 ods. 1 a 2, (2) potvrdenie o po-

žadovanom vzdelaní žalobcu, jeho zamestnanca alebo člena a (3) jedno vyhotovenie napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, ak nejde o opomenutého účastníka alebo jedno vyhotovenie rozhodnutia orgánu verejnej správy o nevyhovení protestu prokurátora vydané v poslednom stupni, ak ide o správnu žalobu podanú prokurátorom.

Odkladný účinok správnej žaloby bude upravený **ustanovením § 184 až 189**. Podanie žaloby všeobecne nebude mať odkladný účinok. Správny súd však bude môcť **na návrh žalobcu** a po vyjadrení žalovaného uznesením **priznať správnej žalobe odkladný účinok**, ak (1) by okamžitým výkonom alebo inými právnymi následkami napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy hrozila závažná ujma, značná hospodárska škoda, či finančná škoda, závažná ujma na životnom prostredí, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom, **alebo** (2) napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy má podklad v právne záväznom akte Európskej únie, o ktorého platnosti možno mať vážne pochybnosti, a žalobcovi by inak hrozila vážna a nenapraviteľná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore so záujmom Európskej únie.

Odkladný účinok správnej žaloby predstavuje širší inštitút ako je odklad vykonateľnosti podľa ustanovenia § 250c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Priznaním odkladného účinku sa **pozastavia všetky účinky napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia** orgánu verejnej správy, teda napríklad aj právoplatnosť, nielen vykonateľnosť, pričom napadnuté rozhodnutie nebude môcť byť podkladom pre vydanie nadväzujúcich rozhodnutí alebo opatrení. Vzhľadom na širší dosah odkladu vykonateľnosti bude po novom správny súd, ak priznal správnej žalobe odkladný účinok podľa **ustanovenia § 185 písm. a)** povinný o nej **rozhodnúť do 6 mesiacov** od vydania uznesenia o priznaní odkladného účinku. Ak správny súd prizná žalobe

Odkladný účinok správnej žaloby

odkladný účinok podľa [ustanovenia § 185 písm. b\)](#) bude povinný [podat' na Súdny dvor Európskej únie návrh](#) týkajúci sa platnosti právne záväzného aktu Európskej únie, ak takýto návrh ešte nebol podaný. Ak bude návrh na priznanie odkladného účinku podaný súčasne so správnu žalobou, bude správny súd povinný o návrhu [rozhodnúť do 30 dní](#) od doručenia vyjadrenia žalovaného k tomuto návrhu, prípadne administratívnych spisov, ak bol návrh podaný súčasne so správnu žalobou. Ak správny súd návrhu žalobcu nevyhoví, uznesením ho zamietne. Uznesenie o priznaní odkladného účinku bude môcť správny súd i bez návrhu uznesením zrušiť, ak sa v priebehu konania ukáže, že na priznanie odkladného účinku neboli dané dôvody alebo tie medzičasom odpadli. Odkladný účinok zanikne právoplatnosťou rozhodnutia správneho súdu vo veci samej.

Rozhodnutie o správnej žalobe

[Rozhodnutie o správnej žalobe](#) bude upravené [ustanovením § 190 a 191](#). Ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne. Oproti súčasnej právnej úprave nebude správny súd, ak rozsudkom napadnuté rozhodnutie zruší, vec vždy sa vracat' na ďalšie konanie. Po novom správny súd z taxatívne vymedzených dôvodov napadnuté rozhodnutie zruší, podľa okolností bude môcť aj bez návrhu súčasne vysloviť, že vec sa vracia na ďalšie konanie. Po vrátení vecí na ďalšie konanie začne orgánu verejnej správy plynúť lehota na vydanie rozhodnutia alebo opatrenia až [vrátením všetkých administratívnych spisov](#) zo správneho súdu orgánu verejnej správy.

[Dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia](#) vychádzajú zo súčasnej právnej úpravy. Ak správny súd zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy vo veci, v ktorej sám vykonával dokazovanie, zahŕňa orgán verejnej správy v ďalšom konaní tieto dôkazy medzi podklady na vydanie nového rozhodnutia alebo opatrenia. Právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, bude tak ako v súčasnosti orgán verejnej správy v ďalšom kona-

aní viazaný. Ak nebude orgán verejnej správy v ďalšom konaní postupovať v súlade s právnym názorom správneho súdu, bude môcť správny súd v zrušujúcom rozsudku uložiť orgánu verejnej správy [pokutu](#).

[Správna žaloba vo veciach správneho trestania](#) bude upravená [ustanovením § 194 až 198](#). Inštitút správneho trestania nie je v právnom poriadku Slovenskej republiky kodifikovaný. Pojem [správny delikt](#) vymedzuje [ustanovenie § 71 ods. 1](#), podľa ktorého ide o priestupky, kárne, disciplinárne a iné správne delikty. [Správnym trestaním](#) sa na účely Správneho súdneho poriadku rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, o správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie. Na konanie vo veciach správneho trestania sa vzťahujú ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe, ak nie je ustanovené inak.

Pri rozhodovaní o správnej žalobe vo veciach správneho trestania bude správny súd viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby. Výnimku budú tvoriť prípady, ak **(1)** zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci alebo skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu, **(2)** pôjde o skúmanie otázky zániku zodpovednosti za priestupok, uplynutia prekluzívnej lehoty alebo premlčacej lehoty, v ktorej bolo možné vyvodit' zodpovednosť za iný správny delikt alebo za iné podobné protiprávne konanie, **(3)** pôjde o základné zásady trestného konania podľa Trestného poriadku, ktoré je potrebné použiť na správne trestanie, **(4)** pôjde o dodržanie zásad ukladania trestov podľa Trestného zákona, ktoré je potrebné použiť aj na ukladanie sankcií v rámci správneho trestania, [alebo](#) **(5)** pôjde o skúmanie, či uložený druh sankcie a jej výška nevybočili z rozsahu správnej úvahy orgánu verejnej správy. Ak správny súd mimo žalobných bodov zistí, že sú dané uvedené vady, oznámi to bezodkladne účastníkom konania a vyzve ich, aby sa k nim v určenej lehote vyjadrili. Správny súd

Správna žaloba vo veciach správneho trestania

bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, bude však môcť doplniť dokazovanie vykonané orgánom verejnej správy, a to aj na návrh účastníka konania, ktorým však nebude viazaný.

Správny súd bude môcť na základe výsledkov ním vykonaného dokazovania na návrh žalobcu rozsudkom (1) zmeniť druh alebo výšku sankcie, aj keď orgán verejnej správy pri jej uložení nevybočil zo zákonného rámca správnej úvahy, ak táto sankcia bude nepriemeraná povahe skutku alebo by mala pre žalobcu likvidačný charakter, alebo (2) upustiť od uloženia sankcie, ak účel správneho trestania bude možné dosiahnuť aj samotným prejednaním vecí.

Správna žaloba v sociálnych veciach

Po novom bude osobitne upravená správna žaloba v sociálnych veciach, a to v ustanoveniach § 199 až 205. Ustanovenie § 199 ods. 1 explicitne vymenováva rozhodovanie ktorých orgánov sa na účely Správneho súdneho poriadku považuje za sociálne veci. Pôjde o rozhodovanie (1) Sociálnej poisťovne, (2) Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, (3) Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, (4) Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, (5) zdravotných poisťovní, (6) Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, (7) Ministerstva obrany Slovenskej republiky, ministra obrany Slovenskej republiky a nadriadeného určeného podľa osobitného predpisu, (8) príslušného útvaru sociálneho zabezpečenia a (9) obcí, miest, mestských častí a samosprávnych krajov v oblasti sociálnych služieb. Správny súd bude v konaní povinný zohľadňovať špecifické potreby vychádzajúce zo zdravotného stavu a sociálneho postavenia účastníka konania - fyzickej osoby a poskytovať jej **poučenie o ich procesných právach a povinnostiach. Ak nie je ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.**

V konaní o žalobe v sociálnych veciach nebude musieť byť žalobca zastúpený advokátom, môže sa domáhať súdnej ochrany v sociálnych veciach aj bez právneho zastúpenia. Bude sa tiež môcť

nechať zastupovať **odborovou organizáciou alebo splnomocneným zástupcom**. Správna žaloba bude musieť okrem všeobecných náležitostí podania podľa **ustanovenia § 57** obsahovať aj (1) označenie druhu žaloby, (2) označenie žalovaného, (3) označenie konania alebo veci, v ktorej sa žalobca domáha nápravy, (4) deň vydania rozhodnutia a deň jeho doručenia alebo iného oznámenia žalobcovi, (5) opísanie rozhodujúcich skutočností, (6) označenie dôkazov, ak sa žalobca dovoľáva a (7) žalobný návrh.

Správnu žalobu fyzickej osoby v sociálnych veciach bude správny súd posudzovať neformálne. Rozsah správnej žaloby fyzickej osoby a jej dôvody bude možné zmeniť alebo doplniť až do rozhodnutia správneho súdu. Pri správnej žalobe fyzickej osoby **nebude správny súd viazaný žalobnými bodmi**. Ak to nie je v rozpore s účelom správneho súdnictva, bude môcť správny súd i bez návrhu doplniť dokazovanie vykonané orgánom verejnej správy. Ak orgán verejnej správy vydá nové rozhodnutie alebo nové opatrenie, ktorým žalobcovi v plnom rozsahu vyhovie, správny súd konanie uznesením zastaví. Právoplatnosťou uznesenia o zastavení konania zaniknú právne účinky napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, ak nezanikli skôr podľa osobitného predpisu.

Správna žaloba vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia bude upravená **ustanovením § 206 až 241**. Vecami azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia sa na účely Správneho súdneho poriadku rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy podľa predpisov upravujúcich azyl a pobyt cudzincov, teda podľa **zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle** (ďalej len „zákon o azyle“) a **zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov** (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“). Pri všetkých uvedených konaniach bude môcť byť žalobca okrem advokáta **zastúpený aj mimovládnu organizáciou** uvedenou v **ustanovení § 50 ods. 2**, správny súd bude posudzovať správnu žalobu **neformálne** a pri svojom rozhodovaní **nebude viazaný žalobnými bodmi**. Správny súd bude môcť zrušiť napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej

Správna žaloba vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia

správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy aj vtedy, ak dospel k záveru, že od jeho vydania sa **podstatne zmenili okolnosti veci**. Ak nie je ustanovené inak, použijú sa na konanie o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

Správna žaloba vo veciach azylu

Vo veciach azylu sa žalobca bude môcť správnu žalobou domáhať **preskúmania rozhodnutí alebo opatrení vo veciach azylu vydaných orgánmi verejnej správy podľa osobitného predpisu**. Pod rozhodnutiami alebo opatreniami vo veciach azylu sa rozumejú rozhodnutia alebo opatrenia týkajúce sa azylu, doplnkovej ochrany, dočasného útočiska a odovzdania do iného štátu. Žalobcu nová právna úprava definuje ako fyzickú osobu, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím alebo opatrením podľa **ustanovenia § 207** ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch. **Žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý vydal rozhodnutie alebo opatrenie podľa ustanovenia § 207**. Lehoty na podanie správnej žaloby vo veciach azylu boli do Správneho súdneho poriadku prebraté z **ustanovenia § 21 ods. 1 a 2, § 34 ods. 1 a § 46c ods. 1 zákona o azyle**.

Ide o nasledovné lehoty: (1) 30 dní od doručenia rozhodnutia alebo opatrenia, a to pri správnej žalobe, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutí alebo opatrení vo veciach azylu vydaných orgánmi verejnej správy podľa osobitného predpisu, (2) 20 dní od doručenia rozhodnutia pri správnej žalobe proti rozhodnutiu, ktorým bola žiadosť o udelenie azylu zamietnutá ako neprípustná alebo ako zjavne neopodstatnená, proti rozhodnutiu o odovzdaní do iného štátu alebo proti rozhodnutiu o zastavení konania o azyle a (3) 15 dní od doručenia rozhodnutia pri správnej žalobe proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o poskytnutie dočasného útočiska, proti rozhodnutiu o zrušení poskytovania dočasného útočiska alebo proti rozhodnutiu o zastavení konania o poskytnutí dočasného útočiska.

Správna žaloba vo veciach azylu bude musieť okrem všeobecných náležitostí podania podľa **ustanovenia § 57** obsahovať

(1) označenie druhu žaloby, (2) označenie žalovaného, (3) označenie napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, (4) žalobné body, (5) označenie dôkazov, ak sa ich žalobca dovoľáva a (6) žalobný návrh. K správnej žalobe bude musieť byť pripojené napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie. Podanie správnej žaloby bude mať odkladný účinok, ak osobitný predpis neustanoví inak. Ak osobitný predpis ustanoví, že podanie správnej žaloby nemá odkladný účinok, správny súd bude môcť na návrh žalobcu a po vyjadrení žalovaného odkladný účinok uznesením priznať, na rozhodovanie správneho súdu o odkladnom účinku sa primerane použijú **ustanovenia § 185 až 189**.

Správny súd rozhodne o **správnej žalobe vo veciach azylu do 90 dní od jej doručenia**, ak Správny súdny poriadok neustanovuje inak. Správny súd rozhodne o správnej žalobe proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o poskytnutie dočasného útočiska alebo proti rozhodnutiu o zrušení poskytovania dočasného útočiska najneskôr **do 7 dní** od doručenia vyjadrenia. Konanie o správnej žalobe proti rozhodnutiu o odovzdaní do iného štátu správny súd uznesením zastaví, ak žalobca požiadal o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany podľa osobitného predpisu. Ak orgán verejnej správy vydá nové rozhodnutie alebo opatrenie, ktorým žalobcovi v plnom rozsahu vyhovie, správny súd konanie uznesením zastaví. Právoplatnosťou uznesenia o zastavení konania zaniknú právne účinky napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy. Ak správny súd po preskúmaní zistí, že správna žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne. Ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť správnej žaloby, rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie žalovaného.

Správna žaloba vo veciach zaistenia bude upravená **ustanovením § 221 až 230**. **Bude sa týkať zaistenia cudzinca upraveného ustanovením § 88 a § 88a zákona o pobyte cudzincov**. Súčasná právna úprava zakotvuje predmetný druh žaloby v **ustanovení § 250l až 250sa** Občianskeho súdneho poriadku. **Po novom nebude možné proti rozhodnutiu vo veciach zaistenia podávať opravný pro-**

Správna žaloba vo veciach zaistenia

striedok, o ktorom rozhodne súd, ale bude sa môcť podať správna žaloba. Žalobca sa podľa novej právnej úpravy bude môcť správnu žalobou domáhať zrušenia rozhodnutia o zaistení, o predĺžení zaistenia, o predĺžení lehoty zaistenia vydaného podľa osobitného predpisu alebo určenia takéhoto rozhodnutia za nezákonné, ak bol žalobca zo zaistenia prepustený. Žalobca sa bude môcť správnu žalobou domáhať tiež prepustenia zo zaistenia vykonaného podľa osobitného predpisu. Žaloba sa bude podávať žalovanému. **Žalovaný bude povinný predložiť správnu žalobu**, okrem žaloby, ktorou sa žalobca domáha prepustenia zo zaistenia vykonaného podľa osobitného predpisu **do 5 pracovných dní od jej podania správneho súdu spolu so svojím vyjadrením k nej a s administratívnym spisom.**

Správna žaloba bude musieť byť podaná v lehote 7 dní od doručenia rozhodnutia o zaistení, rozhodnutia o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia. Správna žaloba, ktorou sa žalobca domáha prepustenia zo zaistenia vykonaného podľa osobitného predpisu bude môcť byť podaná **kedykoľvek počas trvania zaistenia**, a to aj opakovane. Ak správny súd rozhodol o zamietnutí žaloby, bude možné ďalšiu správnu žalobu bez uvedenia nových dôvodov podať **až po uplynutí lehoty 30 dní** odo dňa, keď rozhodnutie správneho súdu o predchádzajúcej správnej žalobe nadobudlo právoplatnosť.

Správna žaloba vo veciach zaistenia bude musieť obsahovať okrem všeobecných náležitostí podania podľa **ustanovenia § 57** aj **(1)** označenie druhu žaloby, **(2)** označenie žalovaného, **(3)** označenie rozhodnutia o zaistení, rozhodnutia o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia, **(4)** žalobné body, **(5)** označenie dôkazov, ak sa ich žalobca dovoľáva a **(6)** žalobný návrh. K správnej žalobe žalovaný pripojí napadnuté rozhodnutie alebo súvisiace rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia.

Správny súd rozhodne o správnej žalobe vo veci zaistenia na pojednávaní **do 7 pracovných dní** od jej predloženia,

uvedená lehota sa neuplatní, ak bol žalobca zo zaistenia prepustený. Ak správny súd po preskúmaní zistí, že správna žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne. Ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť správnej žaloby okrem žaloby, ktorou sa žalobca domáha prepustenia zo zaistenia vykonaného podľa osobitného predpisu rozsudkom **(1)** zruší napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia a nariadi žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia, **(2)** uloží žalobcovi po vykonanom dokazovaní miernejšie donucovacie opatrenie podľa osobitného predpisu, ktorým sa v plnom rozsahu nahrádza napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia, a nariadi žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia (plná jurisdikcia), **(3)** zruší napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia, ak obsahovalo odstrániteľné vady, a vec vráti na ďalšie konanie žalovanému, **alebo (4)** určí, že napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia bolo nezákonné.

Ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť správnej žaloby, ktorou sa žalobca domáha prepustenia zo zaistenia vykonaného podľa osobitného predpisu, rozsudkom (1) nariadi žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia, **alebo (2)** nariadi žalovanému po vykonanom dokazovaní bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia a rozhodne o uložení miernejšieho donucovacieho opatrenia žalobcovi podľa osobitného predpisu.

Správna žaloba vo veciach administratívneho vyhostenia bude upravená **ustanovením § 231 až 241**. Podaním správnej žaloby sa bude môcť žalobca domáhať preskúmania rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy vo veciach administratívneho vyhostenia vydaného podľa **ustanovenia § 77 až § 87** zákona o pobyte cudzincov. V súčasnosti je procesný postup v konaní o žalobe vo veciach administratívneho vyhostenia

Správna žaloba vo veciach administratívneho vyhostenia

upravený ustanoveniami § 247 až 250k Občianskeho súdneho poriadku, ktoré upravujú rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov. Po novom na podanie žaloby nebude platiť lehota na podanie žaloby **do 2 mesiacov** od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni. Správna žaloba bude musieť byť podľa novej právnej úpravy podaná **v lehote 30 dní** od doručenia rozhodnutia alebo opatrenia. V správnej žalobe sa bude musieť okrem všeobecných náležitostí podania podľa **ustanovenia § 57** uviesť **(1)** označenie druhu žaloby, **(2)** označenie žalovaného, **(3)** označenie napadnutého rozhodnutia

alebo opatrenia, **(4)** žalobné body, **(5)** označenie dôkazov, ak sa ich žalobca dovoľáva a **(6)** žalobný návrh. K správnej žalobe bude musieť byť pripojené napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie. Podanie správnej žaloby tak ako v súčasnosti **nebude mať odkladný účinok**. Správny súd bude na návrh žalobcu a po vyjadrení žalovaného uznesením môcť priznať správnej žalobe odkladný účinok. Po novom bude žalovaný povinný **v lehote 5 pracovných dní** od doručenia výzvy predložiť správnemu súdu vyjadrenie k žalobe. V súčasnej dobe je predmetná lehota na vyjadrenie určovaná súdom, a to zväčša **15 dní alebo 30 dní**.

NIKTORÉ USTANOVENIA O NEODKLADNÝCH A INÝCH OPATRENIACH SÚDU

Zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok nadobudne účinnosť **dňom 1. júla 2016**. Občiansky súdny poriadok upravuje **ustanovením § 74 až 78h** predbežné opatrenia, ktoré bude Civilný mimosporový poriadok upravovať ako niektoré neodkladné a iné opatrenia súdu **v ustanovení § 360 až 369**.

Všeobecná úprava neodkladných a iných opatrení súdu

Všeobecná úprava neodkladných a iných opatrení súdu je po novom upravená **v ustanoveniach § 360 až 364**. Podľa uvedenej úpravy možno neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej. Bude povinný nariadiť neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem. Uvedeným ustanovením bude umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu, ak si to bude vyžadovať neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Mala by sa tým zvýšiť ochranná funkcia mimosporového konania.

Vecne príslušným na nariadenie neodkladného opatrenia **nebude len prvostupňový súd**, ako je to upravené v sporovom konaní, **ale aj odvolací súd**. Odvolací súd bude podľa novej právnej úpravy vecne príslušný rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, **ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania**. Odvolací súd bude môcť neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Súd bude môcť aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Ide o rozdiel oproti sporovému konaniu, pri ktorom bude môcť súd zrušiť neodkladné opatrenie iba na návrh. Charakter mimosporového konania **vylučuje uplatnenie zodpovednosti za škodu** spôsobenú neodkladným opatrením. Z uvedeného dôvodu sa subsidiárne ustanovenia **zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok o zodpovednosti za škodu spôsobenú neodkladným opatrením nepoužijú**, čím však nebudú dotknuté všeobecné ustanovenia o zodpovednosti za škodu.

Vecná príslušnosť súdu

Niektoré neodkladné a iné opatrenia súdu budú po novom rozčlenené na **(1)** neodkladné opatrenie vo veciach ochra-

ny maloletého (§ 365), (2) neodkladné opatrenie vo veciach výživného (§ 366), (3) neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého (§ 367), (4) neodkladné opatrenie o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých (§ 368) a (5) opatrenie na zabezpečenie dôkazu (§ 369).

Z uvedeného výpočtu je zrejmé, že predmetné opatrenia upravujú najmä ochranu maloletého. Nová právna úprava v uvedenej oblasti v zásade vychádza z doterajšej právnej úpravy predbežných opatrení. Účelom uvedenej úpravy je okamžitá ochrana života, zdravia alebo vývoja dieťaťa, ak je tu dôvodná hrozba.

Neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletého

Neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletého bude upravovať **ustanovenie § 365**. Podľa uvedeného ustanovenia ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd tak ako v súčasnosti **neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí**. Uvedené neodkladné opatrenie upravuje aj súčasná právna úprava, a to **ustanovením § 75a zákona č. 99/1863 Zb. Občiansky súdny poriadok. Lehota 24 hodín** na rozhodnutie o návrhu na nariadenie predmetného neodkladného opatrenia, upravené predmetným **ustanovením § 75 ods. 5** Občianskeho súdneho poriadku, **zostane zachovaná aj po novom**. V uvedenej lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia bude **vykonateľné vyhlásením, ak sa nebude vyhlasovať, bude vykonateľné, len čo bolo vyhotovené**. Zachovaná zostáva aj úprava, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebné ustanovovať maloletému procesného opatrovníka. Tak ako v súčasnosti sa uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia bude doručovať účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

Ďalším druhom neodkladného opatrenia bude neodkladné opatrenie, ktorým bude môcť súd **nariadiť platiť výživné** v nevyhnutnej miere. Uvedený druh neodkladného opatrenia upravuje aj súčasná právna úprava, a to **ustanovením § 76 ods. 1** Občianskeho súdneho poriadku.

Nová právna úprava neodkladného opatrenia **vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého** tiež vychádza zo súčasnej právnej úpravy, a to z **ustanovenia § 76 ods. 1 písm. b)** Občianskeho súdneho poriadku. Podľa **ustanovenia § 367 ods. 1** Civilného mimosporového poriadku bude môcť neodkladným opatrením súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. **Lehota 7 dní** na rozhodnutie súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude zachovaná aj po novom, v uvedenej lehote bude súd tiež povinný vyhotoviť uznesenie. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia bude tak v súčasnosti vykonateľné vyhlásením. Ak sa nebude vyhlasovať, bude vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia bude môcť súd doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

Nový druh neodkladného opatrenia zavedie **ustanovenie § 368**. Podľa uvedeného ustanovenia bude môcť súd v odôvodnených prípadoch na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately neodkladným opatrením **povoliť vstup do obydlija**, v ktorom sa nachádza maloletý na účely výkonu právomocí orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Účastníkom konania o nariadenie neodkladného opatrenia bude orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Súd bude povinný rozhodnutie vydať a **doručiť do 24 hodín** od doručenia návrhu. Účelom uvedeného opatrenia je zabezpečenie efektívnej ochrany detí orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Neodkladné opatrenie vo veciach výživného

Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého

Neodkladné opatrenie o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých

Opatrenie na zabezpečenie dôkazu

Právna úprava **opatrenia na zabezpečenie dôkazu** je po novom zakotvená v **ustanovení § 369**. Predmetné ustanovenie upravuje, že zabezpečiť dôkaz podľa Civilného mimosporového poriadku bude možné aj bez návrhu v kona-

niach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Samotná právna úprava opatrenia na zabezpečenie dôkazu je vzhľadom na subsidiárnu povahu Civilného sporového poriadku upravená v **ustanovení § 345 až 353** Civilného sporového poriadku.

POJEDNÁVANIE

Vo veci samej súd rozhoduje zásadne po uskutočnení ústneho pojednávania, ktoré v konaní pred súdom tvorí jeden celok, a to aj v prípade jeho odročenia. Pojednávanie z dôvodov zabezpečenia jeho dôstojnosti a verejnosti prebieha zásadne v na to určených priestoroch, **v mieste sídla súdu v pojednávacej miestnosti**, ak nie je nevyhnutné vykonať pojednávanie na inom vhodnom mieste, za dodržania podmienok dôstojnosti a verejnosti.

Dôstojnosť pojednávania

Dôstojnosť pojednávania je základným atribútom vyplývajúcim z povahy výkonu súdnej moci a s tým spojenou subsidiárnou výchovnou funkciou súdneho konania a v základných črtách je upravená ust. § 174 CSP. Na zabezpečenie nerušeného priebehu pojednávania súd môže vykonať **opatrenia potrebné na usmernenie prítomných osôb**. Osoby prítomné v pojednávacej miestnosti sú povinné zdržať sa všetkého, čo by mohlo rušiť dôstojný a plynulý priebeh pojednávania vrátane prejavovania súhlasu alebo nesúhlasu s priebehom pojednávania, výpovedami osôb a s vyhlásenými rozhodnutiami, ak na vyslovenie názoru neboli vyzvané súdom. Súd môže vykázat' z pojednávacej miestnosti alebo odoprieť prístup na pojednávanie osobám, ktoré rušia dôstojný priebeh pojednávania alebo u ktorých je dôvodná obava, že by mohli rušiť dôstojný priebeh pojednávania.

Stranám a ich zástupcom súd umožní, aby sa v priebehu pojednávania **navzájom poradili o svojich stanoviskách a návrhoch**. Na ten účel možno pojednávanie na primeraný čas prerušiť.

Priebeh pojednávania sa zaznamenáva, o procesných úkonoch sa vyhotovuje **záznam technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku**. Takto vyho-

tovený záznam sa uchová na nosiči dát, ktorý sa po skončení pojednávania pripojí k súdnemu spisu, alebo sa v súdnom spise urobí poznámka, kde je záznam uložený. Ak to súd považuje za vhodné a účelné, spisuje sa o procesných úkonoch aj zápisnica. V zásade sa teda priebeh pojednávania zaznamenáva technickým zariadením, **zápisnica sa spisuje iba ako podporný záznam**.

Priebeh pojednávania si môže strana a jej zástupca zaznamenať pomocou technických zariadení určených na zaznamenávanie zvuku; túto skutočnosť vopred oznámi súdu. Akcentujúc líniu modernizácie súdnych pojednávania sa **výslovne zakotvila možnosť uskutočniť pojednávanie prostredníctvom videokonferencií alebo iných moderných technológií, ako je napríklad aj skype**. Tieto prostriedky sú bežne používané v zahraničných právnych úpravách, napríklad v škandinávskom subsysteme kontinentálneho práva.

Pojednávanie je **zásadne verejné**. Verejnosť možno na celé pojednávanie alebo na jeho časť vylúčiť, len ak by verejné prejednanie sporu ohrozilo ochranu utajovaných skutočností, citlivých informácií a skutočností chránených podľa osobitného predpisu, alebo dôležitý záujem strany alebo svedka. Vylúčenie verejnosti súd vhodným spôsobom oznámi.

Aj keď nie sú splnené podmienky na vylúčenie verejnosti, súd môže **z dôvodov hodných osobitného zreteľa odoprieť prístup na pojednávanie jednotlivým osobám**. Ak bola verejnosť vylúčená, súd môže na návrh strany povoliť jednotlivým osobám, aby boli prítomné na pojednávaní alebo jeho časti a zároveň ich poučí o povinnosti zachovávať mlčanlivosť o všetkých utajovaných skutočnostiach.

Záznam z pojednávania

Verejnosť pojednávania

Obrazové záznamy, obrazové prenosy alebo zvukové prenosy z priebehu pojednávania možno vyhotovovať len so súhlasom súdu.

Priebeh pojednávania

Ustanovenie § 177 a nasl. upravujú samotný priebeh pojednávania. Súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie. **Pojednávanie nie je potrebné nariadovať, ak (1)** ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2.000 Eur, **(2)** strany s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia **alebo (3)** to ustanovuje CSP.

Z uvedenej fakultatívnosti nenariadiť pojednávanie vyplýva, že sa zaviedlo tzv. **procesné kritérium valoris causae (hodnoty sporu)** a diferencuje procesný režim v nadväznosti na toto kritérium. Uvedený inštitút predstavuje **náhradu za vypustené drobné spory, ktoré sú tohto času upravené v ust. § 200ea** Občianskeho súdneho poriadku. Podmienky podľa skutočností uvedených v bode 1 predošlého odseku musia byť splnené kumulatívne. V takom prípade nie je potrebné ani nariadiť pojednávanie, ani vykonávať dôkazy, pretože súd rozhoduje na základe nesporných tvrdení strán a pôjde len o právne posúdenie sporu. Dokazovanie je potrebné vykonať len pri sporných tvrdeniach strán.

Ak je strana zastúpená zástupcom na celé konanie, súd na pojednávanie **spravidla predvolá len zástupcu**; stranu súd predvolá, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch. Predvolanie sa doručuje strane alebo jej zástupcovi tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Vedenie pojednávania

Pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť **spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel CSP**. Ak je to možné a účelné, súd sa pokúsi o vyriešenie sporu zmiernom. Nestanovili sa žiadne obligatórne fázy pojednávania. Ak však zákon stanovuje určitý postup, nie je to v rozpore s princípom arbitrárneho poriadku. Ide o štandardizáciu procesných úkonov, ale dôraz je stále kladený na

súdcu, ktorý jediný je dotovaný právomocou dohliadať na splnenie účelu konania.

Po vyvolaní veci a zistení prítomnosti predvolaných osôb na pojednávaní **žalobca prednesie podstatný obsah žaloby a vyjadrení**. Žalovaný má **právo vyjadriť sa k prednesu žalobcu**. Strana môže odkázať na svoje písomné podanie. Po uvedených úkonoch následne súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. **Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.**

V konaní sa postupuje v súlade s ustanoveniami o prostriedkoch procesného útoku a prostriedkoch procesnej obrany a v súlade s ustanoveniami o dokazovaní, ktoré sme si vysvetlili v článku predchádzajúceho vydania bulletinu Pro Bono: <http://www.ulclegal.com/sk/bulletin-pro-bono/line/5435-obrana-v-civilnom-sporovom-konani>.

Ak strana alebo jej zástupca **nie je schopný predniesť** podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia a označiť alebo predložiť dôkazy na ich preukázanie, **súd im môže určiť lehotu na dodatočné splnenie tejto povinnosti**. Po marnom uplynutí tejto lehoty nemusí súd na tieto skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy prihliadať. Ak v dôsledku predmetného postupu došlo k odročeniu pojednávania, **trovy odročeného pojednávania znáša ten, kto odročenie zaviniel**.

V ustanovení § 182 je kľúčovým časovým moment uznesenia súdu o skončení dokazovania. Ak súd pojednávanie neodročí, **pred jeho skončením vyzve strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci**. Ak po vyjadrení strán súd nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovanie za skončené. Tento moment predstavuje objektívnu časovú hranicu tzv. koncentrácie konania a v zásade i moment viazanosti súdu vyhláseným rozhodnutím vo veci samej, nakoľko spravidla po vyhlásení uznesenia o skončení dokazovania bude nasledovať vyhlásenie rozhodnutia vo veci samej.

Prednesy strán na pojednávaní

Záverečné reči a skončenie dokazovania

Odročenie pojednávania Ako uvádza dôvodová správa, **odročovanie pojednávania predstavuje jeden z kľúčových problémov** súčasného slovenského civilného procesu. Pojednávanie sa môže v zmysle ust. § 183 a nasl. odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca **z dôležitých dôvodov** nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

Od advokáta možno okrem dôvodov, ktoré nastali krátko pred pojednávaním, a okrem prípadu, ak advokát súdu preukáže, že strana, ktorú zastupuje, odvodnene trvá na osobnom zastúpení týmto advokátom, **vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal zastúpiť iným advokátom**. Od strany možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu.

Dôvodová správa uvádza, že **požiadavka odôvodnenosti trvania na osobnom zastúpení zvoleným advokátom však musí byť vykladaná prísne reštriktívne**, t.j. nepôjde o bežné spory či situácie, ale len o také procesné situácie, kedy je táto požiadavka dôvodná so zreteľom na povahu a dĺžku sporu, osobné väzby strany a advokáta a pod.

Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať.

Ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, je **povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu**, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania.

Súd rozhodne o odročení pojednávania bezodkladne; o tom upovedomí tých, ktorí boli na pojednávanie predvolaní. Súd uvedie deň, keď sa bude konať nové pojednávanie. Ak došlo k odročeniu pojednávania z dôvodov uvedených stranou a tieto dôvody neboli súdu následne preukázané alebo ich nemožno považovať za dôležité, **súd môže rozhodnúť, že na ďalšie návrhy o odročenie pojednávania nebude prihliadať**. Ak tak súd rozhodne, uloží strane, aby sa na ďalšie pojednávanie dostavila alebo si na toto pojednávanie ustanovila zástupcu.

PRÁVNA ÚPRAVA PRIEBEHU KONANIA, DOKAZOVANIA A ROZHODNUTIA VO VECI SAMEJ V SPRÁVNOM SÚDNO M PORIADKU

Druhá časť druhej hlavy zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „Správny súdny poriadok“) upravuje priebeh konania všeobecne. V uvedenom ustanovení je zakotvená právna úprava podmienok konania, procesné rozhodnutia a pojednávanie. Dokazovanie je upravené v tretej hlave druhej časti Správneho súdneho poriadku. Štvrtá hlava druhej časti upravuje rozhodnutia vo veci samej.

Nový kódex na jednom mieste upraví dôvody odmietnutia žaloby, zastavenia konania a prerušenia konania. Podľa **ustanovenia § 98** správny súd uznesením **odmietne žalobu**, ak **(1)** o tej istej veci už bolo správnym súdom právoplatne rozhodnuté, **(2)** o tej istej veci toho istého žalobcu už prebieha pred správnym súdom skôr začaté iné konanie, **(3)** bola podaná predčasne a lehota na jej podanie v čase rozhodovania správneho súdu ešte nezačala plynúť,

(4) bola podaná oneskorene, (5) bola podaná zjavne neoprávnenou osobou, (6) žalobca nebol pri jej podaní zastúpený podľa § ustanovenia 49 ods. 1 alebo § 50, (7) je neprípustná, alebo (8) tak ustanoví tento zákon. **Nóvum je odmietnutie žaloby z dôvodu predčasne podanej žaloby.** Pôjde najmä o prípady, keď je žaloba podaná v čase, keď ešte napadnuté rozhodnutie správneho orgánu nenadobudlo právoplatnosť. Ak však bola žaloba podaná predčasne, avšak v čase rozhodovania správneho súdu už začala plynúť lehota na podania žaloby, v takom prípade bude správny súd povinný o žalobe rozhodnúť a nebude ju môcť odmietnuť.

Zastavenie konania

Správny súd **zastaví konanie** uznesením podľa **ustanovenia § 99**, ak (1) žalobca vzal žalobu späť skôr, ako správny súd vo veci rozhodol, (2) zistil taký nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, a nebol dôvod na odmietnutie žaloby, (3) preskúmané rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy bolo medzitým zrušené na základe protestu prokurátora; ak rozhodnutie o proteste prokurátora bolo následne napadnuté na správnom súde v inom konaní inou osobou, správny súd uznesením konanie zastaví len so súhlasom žalobcu, (4) preskúmané rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy bolo medzitým zrušené alebo zmenené na základe mimoriadneho opravného prostriedku; ak zrušujúce rozhodnutie vydané v konaní o mimoriadneho opravného prostriedku bolo následne na správnom súde napadnuté v inom konaní inou osobou alebo zmeňujúce rozhodnutie vydané v konaní o mimoriadneho opravného prostriedku bolo následne napadnuté na správnom súde v inom konaní tým istým žalobcom, správny súd uznesením zastaví konanie len so súhlasom žalobcu, (5) žalobca po prerušení konania z dôvodu podaného návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie zostal nečinný dlhšie ako šesť mesiacov, (6) žalobca nevyčerpal pred podaním žaloby postupy ustanovené týmto zákonom pri jednotlivých typoch konania, (7) odpadol dôvod na pokračovanie v konaní a nejde o prípady ustanovené v bo-

doch 3 a 4, **alebo (8)** tak ustanoví tento zákon alebo osobitný predpis.

Prerušit' konanie bude správny súd podľa ustanovenia § 100 povinný, ak (1) rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť, (2) pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania podľa osobitného predpisu, (3) podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania správny súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, (4) preskúmané rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy bolo medzitým napadnuté protestom prokurátora, a to až do skončenia konania o tomto proteste, (5) vo vzťahu k preskúmanému rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy začalo správne konanie o mimoriadneho opravného prostriedku, a to až do skončenia tohto konania, **alebo (6)** žalobca nedal súhlas na zastavenie konania podľa ustanovenia § 99 písm. c) a d), a to až do rozhodnutia správneho súdu o žalobe podanej proti rozhodnutiu o proteste prokurátora alebo o žalobe podanej proti rozhodnutiu o mimoriadneho opravného prostriedku. **Prerušenie konania bude v uvedených prípadoch obligatórne.**

Správny súd bude môcť **fakultatívne prerušiť konanie**, ak neurobil iné vhodné opatrenie a ak (1) prebieha súdne konanie alebo administratívne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie správneho súdu, alebo ak správny súd dal na takéto konanie podnet, (2) to zhodne navrhne všetci účastníci konania a neprieči sa to účelu konania; správny súd preruší konanie na čas navrhnutý účastníkmi konania, najviac však na tri mesiace, **alebo (3)** žalobca na výzvu správneho súdu nepredloží požadované doklady alebo dôkazy, pre ktoré bolo odročené pojednávanie.

Prerušenie konania

<p>Uspokojenie žalobcu</p>	<p>Nový inštitút uspokojenia žalobcu upravený ustanovením § 101 umožní správne mu orgánu odstrániť zistenú nezákonnosť mimo svojho normatívne upraveného inštančného postupu. Žalovaný orgán verejnej správy bude môcť podať správne mu súdu návrh na uspokojenie žalobcu vydaním nového rozhodnutia, opatrenia alebo vykonaním iného úkonu, ak sa tým nezasiahne do práv, právom chránených záujmov alebo povinností tretích osôb a správny súd vo veci ešte nerozhodol. Správny súd uznesením rozhodne o vydaní alebo nevydaní súhlasu. V uznesení o vydaní súhlasu správny súd súčasne určí lehotu, v ktorej je potrebné vydať nové rozhodnutie, opatrenie alebo vykonať iný úkon a oznámiť ho správne mu súdu. Márnym uplynutím tejto lehoty stratí uznesenie o vydaní súhlasu svoje účinky a správny súd bude pokračovať v konaní. Rozhodnutie, opatrenie alebo oznámenie doručené správne mu súdu zašle predseda senátu žalobcovi spolu s výzvou, aby sa v určenej lehote vyjadril, či bol orgánom verejnej správy uspokojený. Zmeškanie lehoty nebude možné žalobcovi odpustiť. Správny súd konanie uznesením zastaví, ak žalobca oznámil, že je uspokojený, alebo žalobca sa v určenej lehote nevyjadril a zo všetkých okolností prípadu je zjavné, že k jeho uspokojeniu došlo.</p>	<p>sa vyjadrili, či súhlasia s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania. Podľa ustanovenia § 107 predseda senátu nariadi na prejednanie veci samej pojednávania, ak (1) o to požiada aspoň jeden z účastníkov konania, (2) vykonáva dokazovanie, (3) to vyžaduje verejný záujem, (4) je to na prejednanie veci potrebné, alebo (5) tak ustanovuje Správny súdny poriadok. V ostatných prípadoch bude správny súd rozhodovať bez pojednávania.</p>	
		<p>Lehota na prípravu na pojednávania sa po novom predĺži. Podľa súčasnej právnej úpravy je správny súd povinný doručiť predvolanie na pojednávania tak, aby účastníci konania mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávania konať. Nové ustanovenie § 108 ods. 2 uvedenú lehotu predĺži na desať dní, pričom táto lehota môže byť so súhlasom účastníkov konania skrátená. Kratšiu lehotu bude možné určiť aj v konaniach, v ktorých je správny súd povinný rozhodnúť v lehotách počítaných na dni. Osobe zúčastnenej na konaní a zástupcovi zainteresovanej verejnosti nebude správny súd zasielať predvolanie, ale ich len upovedomí o pojednávani.</p>	<p>Lehota na prípravu na pojednávania</p>
<p>Replika a duplika</p>	<p>Ďalšími novými inštitútmi budú inštitúty repliky a dupliky, ktoré sú upravené ustanovením § 106. Ide o inštitúty uplatnené po doručení žaloby správne mu súdu. Po doručení žaloby správne mu súdu, odstránení jej prípadných väd a preskúmaní procesných podmienok doručí správny súd žalobu na vyjadrenie žalovanému. Vyjadrenie žalovaného následne doručí žalobcovi. Žalobca sa bude môcť môže k žalobe vyjadril v lehote určenej správne mu súdom (replika). Správny súd predmetné vyjadrenie žalobcu zašle účastníkovi konania, ktorí sa k vyjadreniu žalobcu budú môcť vyjadril v lehote určenej správne mu súdom (duplika). Na ďalšie vyjadrenia správny súd nebude musieť prihliadať, o čom bude účastníkov konania povinní poučiť.</p>	<p>Ustanovenie § 123 Správneho súdneho poriadku striktne rozlišuje pojmy dôkaz a dôkazný prostriedok. Súčasnú znenie Občianskeho súdneho poriadku uvedené pojmy často zamieňa. Nová právna úprava v ustanovení § 123 definuje pojem dôkaz a dôkazný prostriedok. Podľa odseku 1 uvedeného ustanovenia za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že dôkazom je informácia získaná z dôkazného prostriedku. Odsek 2 predmetného ustanovenia upravuje, že dôkazným prostriedkom je najmä výsluch účastníka konania, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie, posudok a obhliadka; ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho správny súd.</p>	<p>Dôkaz a dôkazný prostriedok</p>
<p>Nariadenie pojednávania</p>	<p>Správny súd už po novom nebude povinný vyzývať účastníkov konania, aby</p>	<p>Konanie v správne mu súdne ctve bude zásadne jednostupňové. Je to nówum oproti súčasnej právnej úprave. Podľa usta-</p>	<p>Jednostupňové konanie</p>

novenia § 133 proti rozhodnutiu správneho súdu **nebude prípustný opravný prostriedok**, ak Správny súdny poriadok neustanovuje inak. Dôvodom vypustenia možnosti preskúmania rozhodnutia krajského súdu odvolaním je skutočnosť, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale účelom a cieľom konania v správnom súdnictve je preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a opatrení orgánov verejnej správy, teda posudzovanie otázok právnych a z uvedeného dôvodu sa odvolanie ukázalo ako nevhodné. **Po novom bude možné ako opravné prostriedky uplatniť mimoriadne opravné prostriedky, a to kasačnú sťažnosť a žalobu na obnovu konania.**

Vyhotovenie rozsudku

Ustanovením § 39 je nanovo upravené **vyhotovenie rozsudku**. Okrem náležitostí upravených súčasťou právnou úpravou bude správny súd povinný v prípadoch, ak správny súd zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vráti mu vec na ďalšie konanie, uviesť v odôvodnení rozsudku aj to, **ako má orgán verejnej správy vo veci ďalej postupovať**. Uvedená povinnosť bola upravená najmä z dôvodu, že ak orgán verejnej správy nebude rešpektovať právny názor správneho súdu, vyslovený v zrušujúcom rozsudku, môže mu byť podľa **ustanovenia § 80 ods. 1 písm. c)** uložená **pokuta do výšky 2.000 Eur**, a to aj opakovane. Ak sa správny súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku bude musieť obsahovať aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu. Odôvodnenie rozsudku senátu bude povinne obsahovať aj **pomer hlasov, akým bol rozsudok prijatý**. Ak rozsudok nebol prijatý jednotyelne, sudca, ktorý nesúhlasí s rozhodnutím senátu, alebo s jeho odôvodnením, bude mať právo, aby sa jeho **odlišné stanovisko uviedlo v odôvodnení rozsudku**.

Zmena nastane aj v **administratívnej úprave písomného vyhotovenia rozsudku**. Po novom sa jednotlivé odseky budú číslavať tak, ako je tomu v rozhodnutiach Súdneho dvora Európskej únie, teda **arabskými číslicami**. Ďalšia zmena nastane v podpisovaní rozsudku. Podľa **ustanovenia § 141** sa pri senátnom rozhodovaní bude rozsudok **podpisovať všetkými členmi senátu**. Uvedená právna úprava bude zavedená z dôvodu,

aby pri senátnom rozhodovaní nevznikol dojem, že rozsudok vydal len predseda senátu.

Správny súdny poriadok novým spôsobom upravuje otázku **právoplatnosti rozsudku**. **Ustanovenie § 145** uvádza za akých okolností je rozsudok právoplatný. Uvedená úprava vychádza zo skutočnosti zavedenia jednostupňového konania, pričom po novom je všeobecne prípustný len mimoriadne opravný prostriedok. Podľa **ustanovenia § 145 ods. 1** je **doručený rozsudok právoplatný**, ak nie je ďalej ustanovené inak.

Ustanovenie § 145 ods. 2 upravuje výnimku z uvedeného nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Podľa uvedeného ustanovenia nadobudne rozsudok krajského súdu **právoplatnosť uplynutím lehoty 30 dní** od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti v tej istej lehote proti tomuto rozsudku, ak sa rozhodlo o **(1) správnej žalobe**, ak žalovaným orgánom verejnej správy je správca dane alebo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku podanom voči rozhodnutiu alebo opatreniu správcu dane, **(2) správnej žalobe**, ak žalovaným orgánom verejnej správy je Úrad pre verejné obstarávanie, ktorý rozhodol vo veciach týkajúcich sa výkonu dohľadu nad verejným obstarávaním, **(3) správnej žalobe vo veciach správneho trestania**, alebo **(4) správnej žalobe vo veciach administratívneho vyhostenia**.

Osobitným spôsobom je upravená tiež otázka **nadobudnutia právoplatnosti rozsudku** krajského súdu o správnej žalobe **vo veciach zaistenia**. Predmetný rozsudok po novom nadobudne právoplatnosť uplynutím lehoty **siedmich dní** od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti v tej istej lehote proti tomuto rozsudku.

Novým inštitútom bude **inštitút sťažnosti** upravený **ustanovením § 152 až 162**. **Sťažnosť bude môcť podať účastník konania a osoba zúčastnená na konaní podľa ustanovenia § 41 ods. 2**, ak bolo uznesenie vydané v ich neprospech, a to proti uzneseniu správneho súdu vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť podľa **ustanovenia § 148 ods. 2**.

Právoplatnosť rozsudku

Sťažnosť

Pôjde napríklad o sťažnosť proti uzneseniu o výške náhrady trov konania, ktoré vydá súdny úradník z poverenia sudcu alebo na základe zákonného zmocnenia. Lehota na podanie sťažnosti bude **15 dní** od doručenia uznesenia na správnom súde, ktorý napadnuté uznesenie vydal. **Obsahovými náležitosťami sťažnosti** budú okrem všeobecných náležitosťí podania podľa **ustanovenia § 57 aj (1)** označenie napadnutého uznesenia, **(2)** dátum, kedy bolo napadnuté uznesenie sťažovateľovi doručené, **(3)** v čom sa postup správneho súdu považuje za nesprávny a **(4)** návrh výroku rozhodnutia. Rozsah a dôvody sťažnosti bude možné meniť len do uplynutia lehoty na jej podanie. Nové skutočnosti a dôkazy bude možné uvádzať v sťažnosti len, ak je to so zreteľom na povahu a okolnosti veci možné a účelné. **Včasné podanie sťažnosti** bude mať **odkladný účinok**.

O sťažnosti bude rozhodovať správny súd, ktorý napadnuté uznesenie vydal. Ak bolo napadnuté uznesenie vydané vo veci, v ktorej koná a rozhoduje senát správneho súdu, rozhodne o sťažnosti **predseda senátu**. Ak bolo napadnuté uznesenie vydané vo veci, v ktorej koná a rozhoduje sudca, rozhodne o sťažnosti **sudca**. Správny súd rozhodne o sťažnosti **uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania**. Správny súd bude môcť nariadiť výsluch účastníkov konania alebo iné zisťovanie, ak to považuje za potrebné. Ak nebude sťažnosť dôvodná, správny súd **sťažnosť zamietne**. Ak sťažnosť bude dôvodná, správny súd napadnuté **uznesenie zruší alebo zmení**; v prípade zrušenia uznesenia bude súdny úradník viazaný právnym názorom správneho súdu. Proti rozhodnutiu o sťažnosti **nebude prípustný opravný prostriedok**.

VÝKON ROZHODNUTIA VO VECIACH MALOLETÝCH

Exekučný titul Ustanovenie § 370 Civilného mimosporného poriadku (ďalej len „CMP“) formuluje osobitosti exekučného titulu vo veciach maloletých, teda vo výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. **Materiálnym predpokladom začatia personálnej exekúcie, teda výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, je existencia exekučného titulu, napríklad ak ide o vykonateľnú dohodu podľa zákona o rodine**. Hoci explicitne nie je formulované uloženie povinnosti, implicitne je zrejmé, že ten rodič, ktorý nemá u seba dieťa, je oprávneným a ten, ktorý má dieťa u seba, je povinným.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Miestna príslušnosť súdu Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je v zmysle ust. § 371 CMP **miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko** určené dohodou ro-

dičov alebo iným zákonným spôsobom. Ustanovenie kritérií miestnej príslušnosti súdu je teda podriadené výlučne **záujmom maloletého dieťaťa**.

Ak sa preto zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, môže súd preniesť svoju miestnu príslušnosť na iný súd, **ak to vyžaduje záujem maloletého**. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením miestnej príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd. Ak nie je miestne príslušný súd známy alebo ak nemôže včas zakročiť, nariadi a uskutoční výkon súd, **v ktorého obvode sa maloletý zdržuje**. Len čo je to však možné, postúpi vec miestne príslušnému súdu.

Na výkon neodkladného opatrenia je miestne príslušný súd, ktorý opatrenie nariadil; ak neodkladné opatrenie nariadil odvolací súd, je miestne príslušný súd prvej inštancie. Na výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní je miestne príslušný súd, ktorý vo veci konal v prvej inštancii.

Účastníci konania Účastníkmi konania o výkone rozhodnutia sú (1) maloletý, (2) ten, kto je z exekučného titulu oprávnený a (3) povinný. Vychádza sa teda z tzv. **druhej definície účastníctva**, teda že účastníkom konania o personálnej exekúcii sú oprávnený, povinný a maloleté dieťa (teda **osoby výslovne označené zákonom**).

Na konanie o výkone rozhodnutia sa použijú ustanovenia prvej časti CMP (teda všeobecnej časti CMP) a piateho dielu prvej hlavy druhej časti (čiasťočne sme sa jej venovali v jednom z predchádzajúcich vydaní bulletinu Čarnogurský ULC PRO BONO: <http://www.ulclegal.com/ski/bulletin-pro-bono/line/5425-konanie-v-niektorých-rodinných-veciach>), ak nie je ustanovené inak.

Pojednávanie nie je potrebné nariadovať a súd rozhoduje uznesením. V režime výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých sa vychádza z fakultatívnosti pojednávania, ktorého nariadenie bude prichádzať do úvahy iba výnimočne, čo vyplýva z povahy konania o výkone rozhodnutia.

Začatie vykonávacieho konania Doterajšia právna úprava nebola jednoznačná a bezrozporná v otázke začatia tohto typu vykonávacieho konania, preto **sa precizoval spôsob začatia personálnej exekúcie, v ktorom sa prejavuje princíp oficiality** typický pre mimosporové konania. Ak povinný **dobrovoľne nesplní**, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže **oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia**. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

Proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia a proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia je odvolanie prípustné. Odvolanie proti nariadeniu výkonu rozhodnutia možno odôvodniť len tým, že exekučný titul nie je vykonateľný, alebo že okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, spôsobili zánik uloženej povinnosti. **Odvolanie proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia nie je prekážkou, aby súd prvej inštancie výkon rozhodnutia uskutočnil.** Z uvedeného vyplýva, že zaviedol sa režim odvolania, avšak bez spenzívneho účinku.

Ďalej bude na uvážení súdu prvej inštancie, či zakročí až po rozhodnutí odvolacieho súdu, alebo už pred nadobudnutím právoplatnosti uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia, najmä v prípadoch, kedy je dieťa ohrozené.

Medzi fázou nariadenia výkonu rozhodnutia a uskutočnením výkonu rozhodnutia **môže súd v zmysle ust. § 378 CMP uskutočniť úkony a opatrenia mediačného a zmierovacieho charakteru**, v čom sa naplňa výchovná funkcia mimosporových konaní. To znamená, že po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo súčasne s vydaním tohto uznesenia môže súd vykonať úkony a opatrenia smerujúce k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti.

Pred uskutočnením výkonu rozhodnutia môže súd nariadiť pojednávanie a predvolať povinného, oprávneného, maloletého alebo orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Na pojednávaní vyzve povinného, aby sa rozhodnutiu podrobil a upozorní tiež na následky neplnenia povinností ustanovených v rozhodnutí. Ak sa javí, že účel pojednávania možno dosiahnuť aj písomnou výzvou, súd vyzve povinného na dobrovoľné plnenie a upozorní ho na následky neplnenia. Ak má súd za to, že taký postup by mohol viesť k zmareniu odňatia dieťaťa, súd vykoná výzvu pred uskutočnením výkonu rozhodnutia na mieste samom.

Pred uskutočnením výkonu rozhodnutia môže súd požiadať príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, prípadne príslušný orgán obce o poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní informácií o dôvodoch nepodrobenia sa rozhodnutiu a o poskytnutie súčinnosti pri preverení týchto dôvodov, čím sa naplňa naplňa princíp materiálnej pravdy ovládajúci všetky typy mimosporových konaní. Ak je to účelné, môže súd pred uskutočnením výkonu rozhodnutia uložiť účastníkom účasť u mediátora zapísaného v registri mediátorov.

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, súd môže uložiť **povinnému pokutu do 1.000 Eur, pričom pokutu možno uložiť aj opakovane** za každé porušenie po-

Pred výkonom rozhodnutia a výzva na plnenie

vinnosti vyplývajúcej z rozhodnutia. Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane **bezvýsledná a ak to povaha veci pripúšťa**, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný **štátny orgán zastaví výplatu (1)** rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu **alebo (2)** prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu.

Uskutočnenie výkonu rozhodnutia

Výkon rozhodnutia možno uskutočniť, **len čo bolo uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia vydané, nevyžaduje sa ani jeho doručenie povinnému**. Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd podľa ust. § 384 a nasl. výkon rozhodnutia uskutoční. Ak je to vzhľadom na okolnosti prípadu potrebné, súd uskutoční výkon rozhodnutia aj bez vykonania úkonov a opatrení smerujúcich k dobrovoľnému splneniu povinnosti. Uskutočneniu výkonu rozhodnutia nebráni, že uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia nebolo účastníkom doručené.

Súd písomne, elektronickými prostriedkami alebo telefonicky upovedomí oprávneného o mieste a čase uskutočnenia výkonu rozhodnutia. Súd povinného o uskutočnení výkonu rozhodnutia upovedomí až na mieste samom. Ak sa povinný nenachádza pri odňatí maloletého, upovedomí sa o odňatí bezodkladne po ňom.

Súd odníme maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť, a postará sa o jeho odovzdanie tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, **alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať**.

Sudca je oprávnený **poveriť súdneho úradníka** zabezpečením odňatia maloletého. Poverený súdny úradník má pri výkone rozhodnutia rovnaké oprávnenia podľa tohto zákona ako sudca. Súd je oprávnený zabezpečiť vstup do obydľia a vykonať opatrenia na odňatie maloletého.

Každý je **povinný poskytnúť súdu súčinnosť a informácie** na objasnenie skutočností dôležitých pre výkon rozhodnutia. Súd je oprávnený vydávať pokyny orgánom a osobám, ktoré sa zúčastňujú na výkone rozhodnutia. Ak je to nevyhnutné pre výkon rozhodnutia, sudca je oprávnený každému prikázať, aby **(1)** v nevyhnutne potrebnom čase nevstupoval na určené miesto, ani sa na ňom nezdržoval, **alebo (2)** na nevyhnutne potrebný čas zotrval na určenom mieste.

Možnosť odkladu výkonu rozhodnutia sa v zmysle ust. § 389 CMP stanovuje iba v osobitných prípadoch, a to aj bez návrhu. Súd môže odložiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu, ak **je život, zdravie alebo priaznivý vývoj maloletého výkonom rozhodnutia vážne ohrozený**. Osobitným predpisom sa pre možnosť odkladu výkonu rozhodnutia sa rozumejú predovšetkým **nariadenie Rady č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach a nariadenie Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti súvisiace s personálnou exekúciou**. Na návrh súd môže odložiť výkon cudzieho rozhodnutia, ak bolo v štáte, v ktorom bolo vydané, napadnuté opravným prostriedkom, až do rozhodnutia o opravnom prostriedku.

Odklad výkonu rozhodnutia

Súd aj bez návrhu v zmysle ust. § 390 CMP uznesením **konanie o výkon rozhodnutia zastaví, ak (1)** sa exekučný titul dovedy nestal vykonateľným, **(2)** exekučný titul bol po nariadení výkonu rozhodnutia zrušený; ak bol exekučný titul zmenený, súd môže pokračovať vo výkone rozhodnutia podľa zmeneného exekučného titulu, **(3)** výkon rozhodnutia bol súdom vyhlásený za neprípustný, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý rozhodnutie nemožno vykonať, **(4)** okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu spôsobili zánik uloženej povinnosti, **(5)** došlo k splneniu povinnosti, **(6)** došlo k uskutočneniu výkonu rozhodnutia.

Zastavenie výkonu rozhodnutia

ČARNOGURSKÝ | ULC

LAW FIRM

Bratislava - Slovensko   **Brescia - Taliansko**
Tvarožkova 5, P.O. Box 21   Via Val Giudicarie 4
814 99 Bratislava, Slovensko   251 23 Brescia, Taliansko
Tel.: +421-2-5720 1717   Tel.: +39-030-307 313
Fax: +421-2-5720 1777   Fax: +39-030-307 313
Skype: ulcbratislava   Skype: ulcbrescia
E-mail: office@ulclegal.com   E-mail: brescia@ulclegal.com

Kyjev - Ukrajina
172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +380-44-361 30 21
Fax: N/A
Skype: ulckyiv
www.ulclegal.com   E-mail: kyiv@ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine Čarnogurský ULC PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeniach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin Čarnogurský ULC PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária Čarnogurský ULC nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu Čarnogurský ULC PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti Čarnogurský ULC s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, JUDr. Martina Tábyho: taby@ulclegal.com alebo Mgr. Tomáša Škrinára: skrinar@ulclegal.com.

© Čarnogurský ULC, 2016